

ptis ministrare. Tract. 10. cap. 9. num. 76. Ignorantia quæ hanc Irregularitatem inducit, non est defectus scientiæ a Tridentino requisitæ pro singulis Ordinibus; sed illa quæ impedit quominus Ordo recipiendus, vel receptus congrue, & debite ministraretur. De hac iudicium tertio quoad sæculares pertinet ad Episcopum; quod Regulares vero ad ipsorum Prælatos. Non tenetur tamen Episcopus se eorum iudicio conformare. Licet ignorantia eorum, quæ Concilium exigit non inducat Irregularitatem, prohibet tamen sub gravi ne recipiantur ad Ordines. num. 77. Defectus usus rationis Irregularitatem inducens est ille quem patiuntur furiosi, stolidi, amentes, & lucida intervalla habentes: quæ Irregularitas quoad effectum impediendi susceptionem Ordinum; quando furor, vel amentia procedit ex læsione organi, aut passione permanenti, durat etiam cessante furore, & amentia propter periculum relapsus; si tamen jam Ordinatus erat, cessante defectu, iudicio Episcopi quoad sæculares, vel Prælati respectu Regularium, potest ministrare. Si vero procedat ex accidenti transeunte, illo cessante poterit ad Ordines promoveri. nu. 79.

137. Summus Pontifex in omni Irregularitate dispensare potest, si sit ex delicto, siue ex defectu cum sit omnis Irregularitas iure Ecclesiastico introducta. Quoad defectum scientiæ potest quidem Summus Pontifex absolute dispensare cum eo, qui caret scientia ex iure positivo Ecclesiastico requisita: & cum penitus illiterato, ut Ordines recipiat; non potest tamen dispensare, ut qui caret scientia ex natura rei requisita ad debite ministrandum, in receptis Ordinibus ministret. Defectus usus rationis, quem patiuntur furiosi, stolidi, amentes,

& habentes lucida intervalla, etiam furore cessante, vel amentia, Irregularitatem in subiecto relinquit, & in hac potest Summus Pontifex dispensare. Cum eo autem qui actualiter, defectu usus rationis laborat, cum talis iure divino, & naturali sit inhabilis ad Ordines recipiendos, vel ministrandum in eis, neque Summus Pontifex dispensare potest. Tract. 10. cap. 7. num. 6. cap. 9. num. 78. 79. 80.

138. Episcopus dispensare non potest in Irregularitate, etiam occulta ex defectu lenitatis: neque in Irregularitate ex bigamia vera, vel interpretativa siue ad recipiendos Sacros Ordines, siue ad ministrandum in eis, & consequenter nec ad beneficia, quæ sunt Ordinibus sacris annexa; bene vero ad recipiendos Ordines minores, & beneficia simplicia: Potest etiam cum sibi subditis dispensare in Irregularitate ex bigamia similitudinaria, dummodo huic alia bigamia non adiungatur. Episcopus dispensare non potest cum illegitimo, ut Ordines sacros assumat, aut in iam receptis ministret: nec ut beneficia curata, dignitates, Canonicatus, aut portiones integras Ecclesiarum Cathedralium recipiat, etiam si defectus sit occultus: bene vero ut Ordines minores recipiat, & beneficia simplicia. Nec denique potest Episcopus dispensare in Irregularitate ex defectu corporis, vel animæ durante defectu. Cessante furore, amentia, quæ non sit accidentalis, exemp. grat. ex vi febris, vulneris, iræ, vel alterius passionis, sed ex læsione organi, humore malignante, aut passione permanente, nequit Episcopus cum tali subiecto in Irregularitate dispensare, sed tantum Summus Pontifex. Tract. 10. cap. 9. nu. 23. 39. 40. 41. 51. 52. 53. 54. 75.

Hic explicat Moralis Theologiæ Medulla, quæ utinam in Omnipotentis Dei gloriam, & Confessorum utilitatem, & commodum cedat. Si quid autem in ea Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Summorumque Pontificum Decretis minus confonsum irrepisse contingat, id totum libentissime revoco, & retracto.

F I N I S.

# PROPOSITIONES IN MATERIA MORUM

damnata ab Alexandro VII. Innocentio XI. & Alexandro VIII.

Per decretum Alexandri VII. die 24. Septembris damnata sunt quæ sequuntur.

## I.

1. Homo nullo unquam tempore suæ vitæ tenetur elicere actum Fidei, Spei, & Charitatis ex vi præceptorum divinorum ad eas virtutes pertinentium.
2. Vir equestris ad duellum provocatus potest illud acceptare, ne timiditatis notam apud alios incurrat.
3. Sententia asserens, Bullam Cenzæ solum prohibere absolutionem hæreticis, & aliorum criminum quando publica sunt, & id non derogare facultati Tridentini in qua de occultis criminibus sermo est, anno 1629. die 18. Julii in Consistorio Sacræ Congregationis Eminentissimorum Cardinalium visa, & tolerata est.
4. Prælati Regulares possunt in foro conscientiæ absolvere quoscunque sæculares ab hæresi occulta, & ab excommunicatione propter eam incurra.
5. Quamvis evidenter tibi constet, Petrum esse hæreticum, non teneris denunciare, si probare non possis.
6. Confessarius, qui in Sacramentali confessione tribuit penitenti charitatem postea legendam, in qua ad Venerem incitat, non censetur sollicitasse in confessione; ac proinde non est denunciandus.
7. Modus evadendi obligationem denunciandæ sollicitationis, est si sollicitatus confiteatur cum sollicitante: hic potest ipsum absolvere absque onere denunciandi.
8. Duplicatum stipendium potest Sacerdos pro eadem Missa licite accipere, applicando petenti partem etiam specialissimam fructus ipsius celebranti correspondentem, idque post decretum Urbani VIII.
9. Post decretum Urbani VIII. potest Sacerdos, cum Missa celebranda traduntur, per alium satisfacere, collato illi minore stipendio; alia parte stipendii sibi retenta.
10. Non est contra iusticiam pro pluribus Sacrificiis stipendium accipere,

re, & Sacrificium unum offerre; neque etiam est contra fidelitatem, etiam si promittam, promissione etiam juramento firmata, dari stipendium, quod pro nullo alio offeram.

11. Peccata in confessione omissa, seu oblita, ob instans periculum vitæ, aut ob aliam causam, non tenemur in sequenti confessione exprimere.

12. Mendicantes possunt absolvere a casibus Episcopis reservatis, non obtenta ad id Episcoporum facultate.

13. Satisfacit præcepto annuæ confessionis, qui confitetur Regulari, Episcopo præsentato, sed ab eo injuste reprobato.

14. Qui facit confessionem voluntarie nullam, satisfacit præcepto Ecclesiæ.

15. Penitens propria auctoritate substituere sibi alium potest, qui loco ipsius, penitentiam adimpleat.

16. Qui beneficium curatum habeat, possunt sibi eligere in Consecrarium simplicem Sacerdotem non approbatum ab Ordinario.

17. Est licitum Religioso, vel Clerico, calumniatorem gravia crimina de se, vel de sua Religione spargere minantem, occidere, quando alius modus defendendi non suppetit, uti suppetere non videtur, si calumniator sit paratus, vel ipsi Religioso, vel ejus Religioni publice, & coram gravissimis viris prædicta impingere, nisi occidatur.

18. Licet interficere falsum accusatorem, falsos testes, ac etiam Judicem, a quo iniqua certo imminet sententia, si alia via non potest innocens damnum evitare.

19. Non peccat maritus occidens propria auctoritate uxorem in adultério deprehensam.

20. Restitutio a S. Pio V. imposita Beneficiatis non recitantibus, non debetur in conscientia ante sententiam declaratoriam Judicis, eo quod sit poena.

21. Habens Capellaniam collativam, aut quodvis aliud beneficium Ecclesiasticum, si studio literarum vacet, satisfacit suæ obligationi, si officium per alium recitat.

22. Non est contra justitiam beneficia Ecclesiastica non conferre gratis, quia collator conferens illa beneficia Ecclesiastica, pecunia interveniente, non exigit illam pro collatione beneficii, sed veluti pro emolumento temporali, quod tibi conferre non tenebatur.

23. Frangens jejunium Ecclesiæ, ad quod tenetur, non peccat mortaliter, nisi ex contemptu, vel inobedientia hoc faciat, puta, quia non vult se subicere præcepto.

24. Mollities, sodomia, & bestialitas sunt peccata ejusdem speciei in sima: ideoque sufficit dicere in confessione, se procurasse pollutionem.

25. Qui habuit copulam cum soluta, satisfacit præcepto confessionis dicens: commisi cum soluta grave peccatum contra castitatem, non explicando copulam.

26. Quando litigantes habent pro se opiniones æque probabiles, potest Judex pecuniam accipere pro ferenda sententia in favorem unius pro alio.

27. Si liber sit alicujus junioris, & moderni, debet opinio censeri probabilis, dum non constet, rejectam esse a Sede Apostolica tamquam improbabilem.

28. Populus non peccat, etiam si absque ulla causa non recipiat legem a Principe promulgatam.

Per aliud ejusdem decretum 18. Martii 1666.

29. In die jejunii, qui sæpius modicum quid comedit, est notabilem quantitatem in sine comederit, non frangit jejunium.

30. Omnes officiales qui in Republica corporaliter laborant, sunt excusati ab obligatione jejunii, nec debent se certificare, an labor sit compatibilis cum jejunio.

31. Excusantur absolute a præcepto jejunii omnes illi, qui iter agunt equitando, utcumque iter agant, etiam si iter necessarium non sit, & etiam si iter unius dieiificent.

32. Non est evidens, quod consuetudo non comedendi ova, & lactinia in Quadragesima obliget.

33. Restitutio fructuum ob omissionem Horarum, suppleri potest per quascunque elemosinas, quas antea Beneficiarius de fructibus sui beneficii fecerit.

34. In die Palmarum recitans officium Paschale satisfacit præcepto.

35. Unico officio potest quis satisfacere duplici præcepto, pro die præfenti, & crastino.

36. Regulares possunt in foro conscientie uti privilegiis suis, quæ sunt expresse revocata per Concilium Tridentinum.

37. Indulgentiæ concessæ Regularibus, & revocatæ a Paulo V. hodie sunt revalidatæ.

38. Mandatum Tridentini factum Sacerdoti ex necessitate sacrificanti cum peccato mortali, confitendi quamprimum, est consilium non præceptum.

39. Illa particula, *quamprimum*, intelligitur cum Sacerdos suo tempore confitetur.

40. Est probabilis opinio, quæ dicit, esse tantum veniale osculum habitum ob delectationem carnalem, & sensibilem, quæ ex osculo oritur, secluso periculo consensus ulterioris, & pollutionis.

41. Non est obligandus concubinarium ad ejiciendam concubinam, si hæc nimis utilis esset ad oblectamentum concubinarium, vulgo *regalo*, dum deficiente illo, nimis ægre ageret vitam, & alia epulæ cædno magno concubinarium afficerent, & alia famula nimis difficilis inveniretur.

42. Licetum est mutuari, aliquid supra sortem exigere, si se obliget ad non repetendam sortem usque ad certum tempus.
43. Annum legatum pro anima relictum, non durat plus quam per decem annos.
44. Quoad forum conscientiae, reo correcto, ejusque contumacia cessante, cessant censuræ.
45. Libri prohibiti donec expurgentur, possunt retineri, usque dum adhibita diligentia contrigantur.

*Per decretum Innocentii XI. die 2. Martii 1679.  
proscriptæ sunt quæ sequuntur.*

1. Non est illicitum in Sacramentis conferendis sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relicta tutiore, nisi id vetet lex, conventio, aut periculum gravis damni. Hinc sententia probabilis tantum utendum non est in collatione Baptismi, Ordinis Sacerdotalis, aut Episcopalis.
2. Probabiliter existimo Judicem posse judicare juxta opinionem etiam minus probabilem.
3. Generatim dum probabilitate, sive intrinseca, sive extrinseca quantumvis tenui, modo a probabilitatis finibus non exeat, consili, aliquid agimus, semper prudenter agimus.
4. Ab infidelitate excusabitur infidelis non credens, ductus opinione minus probabili.
5. An peccet mortaliter, qui actum dilectionis Dei semel tantum in vita eliceret, condemnare non audemus.
6. Probabile est ne singulis quidem rigorose quinquenniis per se obligare præceptum charitatis erga Deum.
7. Tunc solum obligat, quando tenemur justificari, & non habentes aliam viam qua justificari possimus.
8. Comedere, & bibere usque ad satietatem ob solam voluptatem, non est peccatum, modo non obsit valetudini, quia licite potest appetitus naturalis suis actibus frui.
9. Opus conjugii ob solam voluptatem exercitum, omni penitus caret culpa, ac defectu veniali.
10. Non tenemur proximum diligere actu interno, & formali.
11. Præcepto proximum diligendi satisfacere possumus per solos actus externos.
12. Vix in secularibus invenies, etiam in Regibus, superfluum statui. Et ita vix aliquis tenetur ad eleemosynam quando tenetur tantum ex superfluo statui.
13. Si cum debita moderatione facias, potes absque peccato mortali de  
vita

- vita alicujus tritari, & de illius morte naturali gaudere illam inefficaci affectu petere, & desiderare, non quidem ex displicentia personæ, sed ob aliquod temporale emolumentum.
14. Licetum est absoluto desiderio cupere mortem patris non quidem ut malum patris, sed ut bonum cupientis, quia nimirum ei obventura est pinguis hæreditas.
15. Licetum est filio gaudere de parricidio parentis, & de in ebrietate perpetrato, propter ingentes divitias inde ex hereditate consecutus.
16. Fides non censetur habere sub se præceptum speciale, & secundum se.
17. Satis est actum Fidei semel in vita elicere.
18. Si a Potestate publica quis interrogetur, Fidem ingenue confiteri, ut Deo, & Fidei gloriosum consulo; tacere, ut peccaminosum per se, non damno.
19. Voluntas non potest efficere, ut assensus Fidei in seipso sit magis firmus, quam mereatur pondus rationum ad assensum impellentium.
20. Hinc potest quis prudenter repudiare assensum, quem habebat supernaturalem.
21. Assensus Fidei supernaturalis, & utilis ad salutem, stat cum notitia solum probabili revelationis; immo cum formidine, qua quis formidet, ne non sit locutus Deus.
22. Non nisi Fides unius Dei necessaria videtur necessitate mediæ, non autem explicita remuneratoris.
23. Fides latè dicta ex testimonio creaturarum, similive motivo ad justificationem sufficit.
24. Vocare Deum in testem mendacii levis, non est tanta irreverentia, propter quam velit, aut possit damnare hominem.
25. Cum causa licitum est jurare sine animo jurandi, sive res sit levis, sive gravis.
26. Si quis vel solus, vel coram aliis, sive interrogatus, sive propria sponte, sive recreationis causa, sive quocunque alio fine juret, se non fecisse aliquid, quod revera fecit, intelligendo intra se aliquid aliud, quod non fecit, vel aliam viam ab ea in qua fecit, vel quodvis aliud additum verum, revera non mentitur; nec est perjurus.
27. Causa justa utendi his amphibologiis est, quoties id necessarium, aut utile est ad salutem corporis, honorem, res familiares tuendas, vel quemlibet alium virtutis actum, ita ut veritatis occultatio censetur tunc expediens, & studiosa.
28. Qui mediante commendatione, vel munere, ad Magistratum, vel Officium publicum promotus est, potest cum restrictione mentali præstare juramentum, quod de mandato Regis a similibus solet exigi; non habito respectu ad intentionem exigentis, quia non tenetur fateri crimen occultum.

29. Urgens metus gravis est causa iusta Sacramentorum administrationem simulandi.
30. Fas est viro honorato occidere inuaforem, qui nicitur calumniam inferre, si aliter hæc ignominia vitari nequit; idem quoque dicendum, si quis impingat alapam, vel fuste percutiat, & post impactam alapam, vel istum fultis, fugiat.
31. Regulariter occidere possum furem pro conservatione unius auri rei.
32. Non solum licitum est defendere defensione occisiva, quæ actu possidemus; sed etiam, ad quæ jus inchoatum habemus, & quæ nos possessuros speramus.
33. Licitum est tam hæredi, quam legatario contra injuste impediendam, ne vel hæreditas adeatur, vel legata solvantur, se taliter defendere; sicut & jus habenti in Cathedram, vel Præbendam, contra eorum possessionem injuste impediendam.
34. Licet procurare abortum ante animationem fœtus, ne puella deprehensa gravida occidatur, aut infametur.
35. Videtur probabile omnem fœtum quamdiu in utero est, carere anima rationali, & tunc primum incipere eandem habere, cum paritur, ac consequenter dicendum erit in nullo abortu homicidium committi.
36. Permissum est furari non solum in extrema necessitate, sed etiam in gravi.
37. Famuli, & famulæ domesticæ possunt occulte heris suis surripere ad compensandam operam suam, quam majorem judicant salario, quod recipiunt.
38. Non tenetur quis sub pœna peccati mortalis restituere, quod ablatum est per pauca furta, quantumcumque sit magna summa totalis.
39. Qui alium movet, aut inducit ad inferendum grave damnum tertio, non tenetur ad restitutionem istius damni illati.
40. Contractus Mohatra licitus est, etiam respectu ejusdem personæ, & cum contractu retrovenditionis præviæ inito, cum intentione lucri.
41. Cum numerata pecunia pretiosior sit numeranda, & nullus sit, qui non majoris faciat pecuniam præsentem, quam futuram, potest creditor aliquid ultra sortem a mutuuario exigere, & eo titulo ab usura excusari.
42. Usura non est, dum ultra sortem aliquid exigitur, tamquam ex benevolentia, & gratitudine debitum, sed solum si exigatur tamquam ex iustitia debitum.
43. Quid non nisi veniale sit, detrahentis auctoritatem magnam, sibi noxiam, falso crimine elidere?
44. Probabile est, non peccare mortaliter, qui imponit falsum crimen alicui, ut suam iustitiam, & honorem defendat. Et si hoc non sit probabile, vix ulla erit opinio probabilis in Theologia.

45. Dare temporale pro spirituali, non est simonia, quando temporale non datur tamquam pretium, sed dumtaxat tamquam motivum conferendi, vel efficiendi spirituale, vel etiam quando temporale sit solum gratuita compensatio pro spirituali, aut è contra.
46. Et id quoque locum habet, etiam si temporale sit principale motivum dandi spirituale, immo etiam si sit finis ipsius rei spiritualis, sic ut illud pluris aestimetur, quam res spiritualis.
47. Cum dixit Concilium Tridentinum: *Eos alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, qui non quos digniores, & Ecclesie magis utiles, ipsi judicaverint, ad Ecclesias promoverint*: Concilium vel primo videtur per hoc, *digniores*, non aliud significare velle, nisi dignitatem eligendorum, sumpto comparativo pro positivo; vel secundo, locutione minus propria ponit digniores, ut excludat indignos, non vero dignos; vel tandem loquitur tertio, quando fit concursus.
48. Tam clarum videtur, fornicationem secundum se nullam involvere malitiam, & solum esse malam quia interdicta, ut contrarium omnino rationi dissonum videatur.
49. Mollities jure naturæ prohibita non est; unde si Deus eam non interdixisset, sæpe esset bona, & aliquando obligatoria sub mortali.
50. Copula cum conjugata consentiente marito non est adulterium; ideoque sufficit in confessione dicere se esse fornicatum.
51. Famulus qui submissis humeris scienter adjuvat herum suum ascendere per fenestras ad stuprandam virginem, & multoties eidem subservit, deferendo scalam, aperiendo januam, aut quid simile cooperando, non peccat mortaliter, si id faciat metu notabilis detrimenti, puta ne a domino male tractetur, ne torvis oculis aspicatur, ne domo expellatur.
52. Præceptum servandi Festa non obligat sub mortali, secluso scandalo, si ablit contemptus.
53. Satisfacit præcepto Ecclesie de audiendo sacro qui duas ejus partes, immo quatuor simul a diversis celebrantibus audit.
54. Qui non potest recitare Matutinum, & Laudes, potest autem reliquas Horas, ad nihilum tenetur, quia major pars trahit ad se minorem.
55. Præcepto communionis annuæ satisficit per sacrilegam Corporis Domini manducationem.
56. Frequens Confessio, & communio etiam in his, qui gentiliter vivunt, est nota prædestinationis.
57. Probabile est sufficere attritionem naturalem, modo honestam.
58. Non tenemur Confessario interroganti fateri peccati alicujus consuetudinem.
59. Licet sacramentaliter absolvere dimidiatæ tantum confessos ratione magni concursus penitentium, qualis v. g. potest contingere in die magnæ alicujus festivitatis, aut Indulgentiæ.
60. Penitenti habenti consuetudinem peccandi contra legem Dei, naturæ

aut Ecclesiae, etsi emendationis spes nulla appareat, non est neganda, nec differenda absolutio, dummodo ore proferat, se dolere, & proponere emendationem.

61. Potest aliquando absolvi, qui in proxima occasione peccandi versatur, quam potest, & non vult omittere, quinimmo directe, & ex proposito querit, aut ei se ingerit.

62. Proxima occasio peccandi non est fugienda, quando causa aliqua utilis, aut honesta non fugiendi occurrit.

63. Licitum est querere directe occasionem proximam peccandi pro bono spirituali, vel temporali nostro, vel proximi.

64. Absolutio capax est homo, quamvis labore ignorantia Mysteriorum Fidei, & etiam per negligentiam etiam culpabilem nesciat Mysterium Sanctissimae Trinitatis, & Incarnationis Domini nostri Jesu Christi.

65. Sufficit illa Mysteria semel credidisse.

*Propositiones damnatae ab Alexandro VIII. die 24.  
Augusti 1690.*

## I I I.

1. Bonitas objectiva consistit in convenientia objecti cum natura rationali: formalis vero in conformitate actus cum regula morum. Ad hoc sufficit, ut actus moralis tendat in finem ultimum interpretative. Hunc homo non tenetur amare neque in principio, neque in decursu vitae suae moralis.

2. Peccatum philosophicum seu morale est actus humanus disconveniens naturae rationali, & rectae rationi. Theologicum vero, & mortale est transgressio libera divinae legis. Philosophicum quantumvis grave in illo, qui Deum vel ignorat, vel de Deo actu non cogitat, est grave peccatum, sed non est offensiva Dei, neque peccatum mortale dissolvens amicitiam Dei, neque aeterna poenae dignum.

*Per aliud decret. ejusdem Pont. 7. Decembr. 1690.  
damnantur sequentes.*

## I V.

1. In statu naturae lapsae ad peccatum mortale, & ad demeritum sufficit illa libertas, qua voluntarium, ac liberum fuit in causa sua, peccato originali, & voluntate Adami peccantis.

2. Tamest detur ignorantia invincibilis juris naturae, haec in statu naturae lapsae operantem ex ipsa non excusat a peccato formali.

3. Non

3. Non licet sequi opinionem, vel inter probabiles probabilissimam.

4. Dedit semetipsum pro nobis oblationem Deo, non pro solis electis, sed pro omnibus, & solis fidelibus.

5. Pagani, Judaei, Haeretici, alique hujus generis nullum omnino accipiunt a Jesu Christo influxum, adeoque hinc recte inferes in illis esse voluntatem nudam, & inermem sine omni gratia sufficienti.

6. Gratia sufficiens statui nostro, non tam utilis, quam pernicioosa est, sic ut proinde merito possimus petere. *A gratia sufficienti libera nos Domine.*

7. Omnis humana actio deliberata est Dei dilectio, vel mundi; si Dei, Charitas Patris est; si mundi, concupiscentia carnis, hoc est, mala est.

8. Necessè est, infidelem in omni opere peccare.

9. Revera peccat, qui odio habet peccatum mere ob ejus turpitudinem, & disconvenientiam cum natura rationali, sine ullo ad Deum offensum respectu.

10. Intentio, qua quis detestatur malum, & prosequitur bonum, mere ut caelestem obtineat gloriam, non est recta, nec Deo placens.

11. Omne, quod non est ex Fide Christiana supernaturali, quae per dilectionem operatur, peccatum est.

12. Quando in magnis peccatoribus deficit omnis amor, deficit etiam Fides, & etiam si videantur credere, non est Fides divina sed humana.

13. Quisquis etiam aeternae mercedis intuitu Deo famulatur, Charitate si caruerit, vitio non caret, quoties intuitu licet beatitudinis operatur.

14. Timor gehennae non est supernaturalis.

15. Attritio, quae gehennae, & penarum metu concipitur sine dilectione benevolentiae Dei, propter se, non est bonus motus, ac supernaturalis.

16. Ordinem praemittendi satisfactionem absolutioni induxit, non politia, aut institutio Ecclesiae, sed ipsa Christi lex, & praescriptio naturae rei id ipsum quodammodo distantis.

17. Per illam praxim mox absolventi, Ordo poenitentiae est inversus.

18. Confuetudo moderna quoad administrationem Sacramenti poenitentiae, etiam si eam plurimorum hominum sustentet auctoritas, & multi temporis diuturnitas confirmet, nihilominus ab Ecclesia non habetur pro usu, sed abusu.

19. Homo debet agere tota vita poenitentiam pro peccato originali.

20. Confessiones apud Religiosos factae, plerumque vel sacrilegae sunt, vel invalidae.

21. Parochianus potest suspicari de Mendicantibus, qui elemosynis communibus vivunt, de imponenda nimis levi, & incongrua poenitentia, seu satisfactione, ob quatum seu lucrum subsidii temporalis.

22. Sacrilegi sunt judicandi, qui jus ad communionem percipiendam praetendunt, antequam condignam de delictis suis poenitentiam egerint.

23. Similiter arcendi sunt a Sacra Communione, quibus nondum inest amor Dei purissimus, & omnis mixtionis expertus.

24. Oblatio in templo, quae fiebat a B. V. M. in die Purificationis suae, per duos pullos columbarum, unum in holocaustum, & alterum pro peccatis,

tis, sufficienter testatur, quod indigerit Purificatione, & quod Filius, qui offerebatur, etiam macula matris maculatus esset, secundum verba legis.

25. Dei Patris simulacrum nefas est Christiano in templo collocare.

26. Laus, quae deservit Mariae, ut Mariae, vana est.

27. Valuit aliquando Baptismus sub hac forma collatus: *In nomine Patris &c. praetermissis illis: Ego te baptizo.*

28. Valet Baptismus collatus a Ministro, qui omnem ritum externum formamque baptizandi observat, intus vero in corde suo apud se revolvit: *non intendendo facere quod facit Ecclesia.*

29. Futilis, & toties convulsa est assertio de Pontificis Romani supra Concilium oecumenicum auctoritate, atque in Fidei quaestionibus decernendis infallibilitate.

30. Ubi quis invenerit doctrinam in Augustino clare fundatam, illam absolute potest tenere, & docere non respiciendo ad ullam Pontificis Bullam.

31. Bulla Urbani VIII. *In eminenti.* Est subreptitia.



# INDEX RERUM NOTABILIUM.

Allegationes Medullae habentur per Tractatus, & sectiones: allegationes vero propositionum proscriptarum habentur per earum series, & per numerum singularum. Seriem autem propositionum indicat numerus Romanus. Habeatur V. G. Tr. 10. nu. 5. 10. 26. IV. n. 34. 35. Sic leges: Tractatu 10. Sectione quinta, decima, & vigesima sexta. Serie quarta, propositione trigesima quarta, & trigesima quinta.

## A.

**A**blas. Tr. 1. n. 105. Tr. 10. n. 106. 120.

Tr. 14. n. 105. 115. Tr. 16. n. 27.

Abbatissa. Tr. 1. n. 81. Tr. 3. n. 43.

49. Tr. 9. n. 100. Tr. 16. n. 3.

Abigatus quid sit. Tr. 7. n. 31.

Ab interfecto mori quis dicatur. Tr. 7. n. 203.

V. Heres

Aborsus. Tr. 1. nu. 50. Tr. 5. n. 29. 30. 42.

II. n. 34. 35.

Abrogatio legis. Tr. 3. n. 112. 113.

Absentes in patria legibus tenentur. Tr. 1. n. 110.

Absolvens in peccato mortali. Tr. 1. n. 38. Tr.

13. n. 10. Tr. 14. n. 61.

Prælati Regulares a quibus suos subditos absolvere possint. Tr. 14. n. 79.

Confessarii Regulares a quibus absolvere possint. Tr. 3. n. 29. Tr. 14. n. 80. 81. 82. 84.

Novitii a quibus peccatis absolvi possint.

Tr. 14. n. 79.

Abolutio. Tr. 14. n. 4. 5. 6. IV. n. 16. 17. 18.

Abolutio cum jurisdictione probabili. Tr. 14.

n. 33. 49.

Abolutio quando neganda, vel differenda.

Tr. 2. n. 5. 8. Tr. 6. n. 4. &c. Tr. 14. n.

14. 15. 63. 66. 73.

Abolutio pueri in dubio an habeat usum

rationis. Tr. 14. n. 31.

Abolutio complicitis. Tr. 14. n. 73.

Abolutio in articulo mortis. Tr. 14. n. 31.

43. 44.

Abolutio a venialibus. Tr. 14. n. 45.

Abolutio existentis in occasione proxima.

Tr. 14. n. 14. 15. II. n. 61.

Abolutio consuetudinaria. Tr. 5. n. 61. Tr.

14. n. 14. 15. II. n. 69.

Abolutio concubinarum. Tr. 6. n. 4. 5. 6. 8.

Abolutio non restituentis. Tr. 7. n. 82. 83.

Abolutio Sodomitica. Tr. 6. n. 52.

Abolutio Sollicitantis. Tr. 14. n. 73.

Abolutio ab hæresi. Tr. 2. nu. 25. Tr. 14.

n. 79. 80. 81. I. n. 4.

Abolutio a censuris. Tr. 9. n. 77. Tr. 16.

n. 19. &c. 60.

Abolutio a casibus Bullæ Cœnæ. Tr. 14. n.

79. 80. 81. 84. I. n. 3.

Abolutio a casibus S. Officii reservatis. Tr.

2. n. 29.

Abolutio a reservatis. Tr. 14. nu. 74. &c.

I. n. 12.

Abolutio ab Interdicto. Tr. 16. n. 97.

Abolutio dimidiata confessi. II. n. 59.

Abstinencia. Tr. 5. n. 40. Tr. 15. n. 87.

Abstinencia a carnibus. Tr. 4. nu. 16. 17.

18. 23.

Abstinencia a lactiniis. Tr. 4. nu. 16. 18.

I. n. 32.

Abstrahio a conditionibus connotantibus pro-

hibitionem. Tr. 1. n. 52.

Abusus privilegii. Tr. 12. n. 31.

Acceptatio. Tr. 1. nu. 79. Tr. 7. n. 172. 174.

221. 222. T. 12. n. 13. 74.

Acceptio personarum. Tr. 7. n. 3.

Accessus, regressus, & ingressus. Tr. 2. n. 129.

Tr. 10. n. 41.

Accidia quid sit. Tr. 2. n. 57.

Accusatio. Tr. 11. n. 29. 31. 35.

Quando detur obligatio accusandi. Tr. 11.

n. 30. 33. 39.

Quibus accusare non liceat. Tr. 11. nu. 32.

33. 34. 35.

Accusator. Tr. 11. n. 10. 20.

Accusator in quo differat a denunciatore.

Tr. 2. n. 26.